

1. Сын мой! если ты поручился за ближнего твоего и дал руку твою за другого, --
УПО: Мій сину, якщо поручився ти за свого ближнього, дав руку свою за чужого,
KJV: My son, if thou be surety for thy friend, if thou hast stricken thy hand with a stranger,

2. ты опутал себя словами уст твоих, пойман словами уст твоих.
УПО: ти попався до пастки з-за слів своїх уст, схоплений ти із-за слів своїх уст!
KJV: Thou art snared with the words of thy mouth, thou art taken with the words of thy mouth.

3. Сделай же, сын мой, вот что, и избавь себя, так как ты попался в руки ближнего твоего: пойдя, пади к ногам и умоляй ближнего твоего;
УПО: Учини тоді це, сину мій, та рятуйся, бо впав ти до рук свого ближнього: іди, впади в порох, і на ближніх своїх напірай,
KJV: Do this now, my son, and deliver thyself, when thou art come into the hand of thy friend; go, humble thyself, and make sure thy friend.

4. не давай сна глазам твоим и дремания веждам твоим;
УПО: не дай сну своїм очам, і дрімання повікам своїм,
KJV: Give not sleep to thine eyes, nor slumber to thine eyelids.

5. спасайся, как серна из руки и как птица из руки птицелова.
УПО: рятуйся, як серна, з руки, і як птах із руки птахолова!
KJV: Deliver thyself as a roe from the hand of the hunter, and as a bird from the hand of the fowler.

6. Пойди к муравью, ленивец, посмотри на действия его, и будь мудрым.
УПО: Іди до мурашки, лінюху, поглянь на дороги її й помудрій:
KJV: Go to the ant, thou sluggard; consider her ways, and be wise:

7. Нет у него ни начальника, ни приставника, ни повелителя;
УПО: нема в неї володаря, ані урядника, ані правителя;
KJV: Which having no guide, overseer, or ruler,

8. но он заготовляет летом хлеб свой, собирает во время жатвы пищу свою.

УПО: вона заготовлює літом свій хліб, збирає в жнива свою їжу.

KJV: Provideth her meat in the summer, and gathereth her food in the harvest.

9. Доколе ты, ленивец, будешь спать? когда ты встанешь от сна твоего?

УПО: Аж доки, ліноху, ти будеш вилежуватись, коли ти зо сну свого встанеш?

KJV: How long wilt thou sleep, O sluggard? when wilt thou arise out of thy sleep?

10. Немного поспишь, немного подремлешь, немного, сложив руки, полежишь:

УПО: Ще трохи поспати, подрімати ще трохи, руки трохи зложити, щоб полежати,

KJV: Yet a little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep:

11. и придет, как прохожий, бедность твоя, и нужда твоя, как разбойник.

УПО: і прийде, немов волоцюга, твоя незаможність, і злидні твої, як озброєний муж!...

KJV: So shall thy poverty come as one that travelleth, and thy want as an armed man.

12. Человек лукавый, человек нечестивый ходит со лживыми устами,

УПО: Людина нікчемна, чоловік злочинний, він ходить з лукавими устами,

KJV: A naughty person, a wicked man, walketh with a froward mouth.

13. мигает глазами своими, говорит ногами своими, дает знаки пальцами своими;

УПО: він моргає очима своїми, шургає своїми ногами, знаки подає пальцями своїми,

KJV: He winketh with his eyes, he speaketh with his feet, he teacheth with his fingers;

14. коварство в сердце его: он умышляет зло во всякое время, сеет раздоры.

УПО: в його серці лукавство виорює зло кожночасно, сварки розсіває,

KJV: Frowardness is in his heart, he deviseth mischief continually; he soweth discord.

15. Зато внезапно придет погибель его, вдруг будет разбит--без исцеления.

УПО: тому нагло приходить погибіль його, буде раптом побитий і ліку нема!

KJV: Therefore shall his calamity come suddenly; suddenly shall he be broken without remedy.

16. Вот шесть, что ненавидит Господь, даже семь, что мерзость душе Его:
УПО: Оцих шість ненавидить Господь, а ці сім то гидота душі Його:
KJV: These six things doth the LORD hate: yea, seven are an abomination unto him:

17. глаза гордые, язык лживый и руки, проливающие кровь невинную,
УПО: очі пишні, брехливий язык, і руки, що кров невинну ллють,
KJV: A proud look, a lying tongue, and hands that shed innocent blood,

18. сердце, кующее злые замыслы, ноги, быстро бегущие к злодейству,
УПО: серце, що плекає злочинні думки, ноги, що сквапно біжать на лихе,
KJV: An heart that deviseth wicked imaginations, feet that be swift in running to mischief,

19. лжесвидетель, наговаривающий ложь и сеющий раздор между братьями.
УПО: свідок брехливий, що брехні роздмухує, і хто розсіває сварки між братів!
KJV: A false witness that speaketh lies, and he that soweth discord among brethren.

20. Сын мой! храни заповедь отца твоего и не отвергай наставления матери твоей;
УПО: Стережи, сину мій, заповідь батька свого, і не відкидай науки матері своєї!
KJV: My son, keep thy father's commandment, and forsake not the law of thy mother:

21. навяжи их навсегда на сердце твое, обвяжи ими шею твою.
УПО: Прив'яжи їх на серці своєму назавжди, повісь їх на шиї своїй!
KJV: Bind them continually upon thine heart, and tie them about thy neck.

22. Когда ты пойдешь, они будут руководить тебя; когда ляжешь спать, будут охранять тебя; когда пробудишься, будут беседовать с тобою:
УПО: Вона буде провадити тебе у ході, стерегтиме тебе, коли будеш лежати, а пробудишся мовити буде до тебе!
KJV: When thou goest, it shall lead thee; when thou sleepest, it shall keep thee; and when thou awakest, it shall talk with thee.

23. ибо заповедь есть светильник, и наставление--свет, и назидательные поучения--путь

к жизни,

УПО: Бо заповідь Божа світильник, а наука то світло, дорога ж життя то навчальні картання,

KJV: For the commandment is a lamp; and the law is light; and reproofs of instruction are the way of life:

24. чтобы остерегать тебя от негодной женщины, от льстивого языка чужой.

УПО: щоб тебе стерепти від злосливої жінки, від облесливого языка чужинки.

KJV: To keep thee from the evil woman, from the flattery of the tongue of a strange woman.

25. Не пожелай красоты ее в сердце твоём, и да не увлечет она тебя ресницами своими;

УПО: Не жадай її вроди у серці своїм, і тебе хай не візьме своїми повіками,

KJV: Lust not after her beauty in thine heart; neither let her take thee with her eyelids.

26. потому что из-за жены блудной [обнищают] до куска хлеба, а замужняя жена уловляет дорогую душу.

УПО: бо вартість розпусної жінки то боханець хліба, а жінка заміжня вловлює душу цінну...

KJV: For by means of a whorish woman a man is brought to a piece of bread: and the adulteress will hunt for the precious life.

27. Может ли кто взять себе огонь в пазуху, чтобы не прогорело платье его?

УПО: Чи візьме людина огонь на лоно своє, і одіж її не згорить?

KJV: Can a man take fire in his bosom, and his clothes not be burned?

28. Может ли кто ходить по горящим угольям, чтобы не обжечь ног своих?

УПО: Чи буде людина ходити по вугіллю розпаленому, і не попаляться ноги її?

KJV: Can one go upon hot coals, and his feet not be burned?

29. То же бывает и с тем, кто входит к жене ближнего своего: кто прикоснется к ней, не останется без вины.

УПО: Так і той, хто вчащає до жінки свого ближнього: не буде некараним кожен, хто доторкнеться до неї!

KJV: So he that goeth in to his neighbour's wife; whosoever toucheth her shall not be innocent.

30. Не спускают вору, если он крадет, чтобы насытить душу свою, когда он голоден;
УПО: Не погорджують злодієм, якщо він украде, щоб рятувати життя своє, коли він голодує,

KJV: Men do not despise a thief, if he steal to satisfy his soul when he is hungry;

31. но, будучи пойман, он заплатит всемеро, отдаст все имущество дома своего.

УПО: та як буде він знайдений, всемеро він відшкодує, віддасть все майно свого дому!

KJV: But if he be found, he shall restore sevenfold; he shall give all the substance of his house.

32. Кто же прелюбодействует с женщиною, у того нет ума; тот губит душу свою, кто делает это:

УПО: Хто чинить перелюб, не має той розуму, він знищує душу свою,

KJV: But whoso committeth adultery with a woman lacketh understanding: he that doeth it destroyeth his own soul.

33. побои и позор найдет он, и бесчестие его не изгладится,

УПО: побої та сором він знайде, а ганьба його не зітреться,

KJV: A wound and dishonour shall he get; and his reproach shall not be wiped away.

34. потому что ревность--ярость мужа, и не пощадит он в день мщения,

УПО: бо заздрощі лютість мужчини, і не змилюється він у день помсти:

KJV: For jealousy is the rage of a man: therefore he will not spare in the day of vengeance.

35. не примет никакого выкупа и не удовольствуется, сколько бы ты ни умножал даров.

УПО: він не зверне уваги на жоден твій викуп, і не схоче, коли ти гостинця прибільшиш!

KJV: He will not regard any ransom; neither will he rest content, though thou givest many gifts.